

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Literatura Española do Século de Ouro 1	Código	613G01023	
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es	
Profesorado	Martínez García, Paula Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	paula.mgarcia@udc.es nieves.pena.sueiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta manería é ampliar o estudo de autores e obras dos séculos XVI e XVII, completando o panorama básico ao que alumno accedeu na materia Literatura Española de 2º de Grao. A materia ocupase da poesía e do teatro dos séculos XVI e XVII, con un enfoque histórico-filolóxico. Preténdese desenvolver a capacidade de lectura comprensiva e crítica e a capacidade de relacionar os aspectos históricos, culturais e estéticos.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/a e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer a literatura do Século de Ouro, especialmente a poesía e o teatro	A7		
Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A2 A3 A11 A15 A16		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.	A1 A5 A15 A16 A17	B7	C1
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Buscar e conseguir, de forma autónoma información científica sobre a literatura e cultura española áurea.	A14 A15	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B9	C1 C3 C4
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6 B7	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico		B7	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.		B10	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción aos séculos XVI y XVII	1. Contexto sociohistórico 2. Contexto literario
2. A poesía nos séculos XVI y XVII	1. Xéneros, metros e autores
3. O teatro nos séculos XVI y XVII	1. Coordenadas da Comedia Nueva 2. Fórmula da Comedia Nueva 3. Xéneros 4. Autores e obras máis representativos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A2 A7 A16 A17 B5	2	25	27
Aprendizaxe colaborativa	A1 A5 A11 A14 A15 A17 B1 B2 B5 B6 B9 B10 C1 C3 C4	14	28	42
Proba mixta	A2 A7 B6 C1 C4	2	22	24
Sesión maxistral	A2 A3 B3 B7	21	0	21
Traballos tutelados	A1 A2 A11 A14 A15 A16 B1 B5 B6 B7 C3	2	30	32
Actividades iniciais	B1 B7	1	0	1
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	O estudante terá que realizar ao longo do cuadrimestre as lecturas relativas ás fontes primarias e secundarias da materia. A lectura das obras deberá estar finalizada con antelación ao momento no que comece a súa explicación nas aulas de aprendizaxe colaborativa. As lecturas deberán facerse nas edicións recomendadas na bibliografía. Proporcionarase ao estudante unha selección de textos de bibliografía secundaria para a contextualización dos temas.
Aprendizaxe colaborativa	Ao non existir na nomenclatura da guía a correspondente á disciplina filolóxica de comentario de texto literario, adoptase esta denominación. Semanalmente haberá unha sesión interactiva na que se realizarán actividades relativas á aplicación metodolóxica do comentario de texto literario aplicado aos textos obxectos da materia. Para realizar esta actividade, o estudante deberá ter traballado previamente o texto proposto para a análise de xeito a poner en común os resultados do seu traballo.
Proba mixta	Na data oficial marcada polo Centro, o estudante realizará unha proba na que desmostrará os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos ao longo do curso.
Sesión maxistral	Haberá unha sesión maxistral por semana de noventa minutos de duración. LA responsabilidade desta sesión recae sobre a profesora. Os obxectivos das sesións serán a exposición dos rasgos máis salientables para os períodos literarios abordados dos xenéros e autores estudados.
Traballos tutelados	O alumno deberá realizar ao longo do cuadrimestre un traballo tutelado sobre algún dos temas da materia
Actividades iniciais	No primeiro día de aulas os estudantes realizarán individualmente un comentario de texto literario por escrito co fin de determinar o nivel xeral e adecuar así a impartición da materia cara a obxectivos de mellora e progreso. Nesta mesma sesión, darase conta das ferramentas metodolóxicas introductorias á materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Aprendizaxe colaborativa	Ao longo do cuadrimestre fixaranse as sesións de tutorías con cada un dos estudantes para supervisar os traballos en curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A11 A14 A15 A16 B1 B5 B6 B7 C3	Será preciso a realización dun traballo tutelado escrito sobre un dos temas da materia. As datas de entrega serán inapelables.	40
Lecturas	A2 A7 A16 A17 B5	Realizaranse probas de lectura no día en que se comence a impartir o tema ao que corresponde a lectura prevista.	10
Proba mixta	A2 A7 B6 C1 C4	Consistirá nunha proba teórica e práctica que medirá o aproveitamento da materia por parte do estudante. Os criterios de avaliación serán: adecuación da resposta á pregunta formulada, estruturación do discurso, corrección léxica, ortográfica e gramatical. Para superar a materia, a calificación mínima desta proba deberá ser de 4 puntos sobre 10.	50

Observacións avaliación

Realizaráanse controis de lectura, pois a súa realización é imprescindible para a adquisición dos contenidos teóricos e prácticos, así como para as aplicación metodolóxicas da materia.

O plaxio da totalidade ou de parte de traballos alleos, especialmente dos que figuran en internet, conlevará a cualificación de 0

Aqueles alumnos que non superen a materia na convocatoria de xaneiro, terán que reelaborar na segunda oportunidade de xullo as actividades cuxos resultados teñan sido insatisfactorios. Manteranse as calificacións das actividades non reelaboradas. As porcentaxes das lecturas seguirán a ser as arriba indicadas. Os alumnos que non teñan realizado o traballo ou non se teñan presentado á proba mixta en xaneiro, presentaranse na segunda oportunidade de xullo consonte ao mesmo sistema de avaliación.

Para aprobar a materia será preciso ter, como mínimo, un 4 na proba mixta. Serán calificados en xaneiro con Non Presentado (N.P.) aqueles estudantes que non se presenten á proba mixta.

O alumnos aos que se lles teña concedida a dispensa académica terán que realizar as mesmas actividades que o restante dos da aula (, xa que non se reserva ningunha porcentaxe da avaliación á asistencia e participación na aula. ----

Fontes de información

Bibliografía básica	Lecturas obrigatorias Garcilaso de la Vega, Obras completas con comentario, E. Rivers ed., Madrid. Castalia, 2001/Obra poética y textos en prosa, ed. B. Morros, Barcelona, Crítica, 1995.Góngora, Luis de, Fábula de Polifemo y Galatea, ed. de Jesús Ponce Cárdenas, Madrid, Cátedra, 2010 / Fábula de Polifemo y Galatea y selección de poemas incluída en el t. II de la ed. de Dámaso Alonso Góngora y el Polifemo, (Gredos) / Antología poética, ed. de A. Carreira (Castalia Didáctica), Poesía selecta, ed. A. Pérez Lasheras y J. M. Micó (Taurus).Calderón de la Barca, Pedro, La vida es sueño, ed. J. Ruano de la Haza, Madrid, Castalia, 1994/ E. Rodríguez, Madrid, Espasa-Calpe, 2000.Lope de Vega, La dama boba, ed. D. Marín, Madrid, Castalia, 2000; Las bizarrías de Belisa, ed. E. García, Madrid, Cátedra, 2004.
Bibliografía complementaria	- () . Historias da literatura española:Alberich, J. et alii, Historia de la literatura española, Madrid, Cátedra, 1990.Alborg, J.L., Historia de la literatura española, Madrid, Gredos, 1966-1999.Canavaggio, J., Historia de la literatura española, Barcelona, Ariel, 1994-1995.Díez Borque, J.M., Historia de la literatura española, Madrid, Taurus, 1980.García de la Concha, V., Historia de la literatura española, Madrid, Espasa-Calpe, 1995-1998.Jones, R.O., Historia de la literatura española, Barcelona, Ariel, 1977.Pedraza Jiménez, F. y M. Rodríguez Cáceres, Las épocas de la literatura española, Barcelona, Ariel, 1997.Pedraza Jiménez, F. y M. Rodríguez Cáceres, Manual de literatura española, Tanfalla, Cénlit, 1980-2000.Rodríguez Cacho, L., Manual de historia de literatura española, Madrid, Castalia, 2009.Herramientas para el análisis literario:Azaustre Galiana, A. y J. Casas Rigall, Manual de retórica española, Barcelona, Ariel, 1997.García Barrientos, J.L., Como se comenta una obra de teatro, Madrid, Síntesis, 2001.Jauralde Pou, P., E. Varela Merino y P. Moño Sánchez, Manual de métrica española, Madrid, Castalia, 2005.Luján Atienza, A., Como se comenta un poema, Madrid, Síntesis, 1999.Navarro Durán, R., La mirada al texto. El comentario de textos literarios, Barcelona, Ariel, 1995.Quilis, A., Métrica española, Barcelona, Ariel, 1994.Pujante, D., Manual de retórica, Madrid, Castalia, 2003.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase ao estudante a asistencia ás aulas e a súa participación para poder preparar a materia de xeito progresivo. É fundamental comezar coa lectura das obras o antes posible para poder acadar o maior aproveitamento posible tanto nas sesións expositivas como nas interactivas. Lémbrese que para superar a materia é imprescindible o uso correcto do idioma tanto oral como escrito: ortografía, puntuación, corrección sintáctica e gramatical.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías